

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(НСЗУ)

просп. Степана Бандери, 19, м. Київ, 04073, тел.: (044) 426-67-77, (044) 290-06-91

E-mail: info@nszu.gov.ua, сайт: www.nszu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 42032422

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Керівникам закладів охорони здоров'я
(за списком)

Щодо особливостей обліку акушерських
процедур при наданні медичної
допомоги при пологах

Національна служба здоров'я України (далі – НСЗУ) засвідчує свою повагу керівникам і працівникам закладів охорони здоров'я та дякує медичним працівникам за самовіддану працю в умовах воєнного стану.

З метою забезпечення повноти, достовірності та уніфікації даних, що вносяться до електронної системи охорони здоров'я (далі – ЕСОЗ), НСЗУ надає роз'яснення щодо особливостей обліку акушерських процедур при наданні медичної допомоги за пакетом медичних послуг «Медична допомога при пологах» Програми медичних гарантій.

Раніше НСЗУ вже надавала методичні роз'яснення щодо кодування випадків медичної допомоги при пологах, зокрема щодо коректного кодування основного та додаткових діагнозів відповідно до МКХ-10-АМ, використання додаткових кодів для відображення терміну вагітності та результату розродження, а також обов'язкового внесення коду спостереження 11884-4 «Термін гестації при народженні».

Водночас НСЗУ послідовно здійснює перехід від обліку медичної допомоги за окремими кодами медичних інтервенцій до використання структурованих електронних медичних записів (далі – ЕМЗ), які містять повний клінічний опис наданої медичної допомоги та забезпечують можливість автоматизованої обробки, моніторингу й аналізу даних ЕСОЗ. Так, раніше аналогічний підхід було запроваджено щодо ключових хірургічних втручань, які обліковуються шляхом створення вкладеного у виписку пацієнта ЕМЗ типу «Процедура». Аналогічні вимоги запроваджуються також щодо обліку результатів досліджень із діагностичної візуалізації шляхом створення ЕМЗ типу «Діагностичний звіт». Запровадження структурованого обліку акушерських процедур є продовженням цієї роботи та є наступним етапом формування повної структури випадку медичної допомоги при пологах в ЕСОЗ.

На сьогодні випадки медичної допомоги при пологах відображаються в ЕСОЗ переважно шляхом внесення діагнозів та інших медичних записів. Інформація про виконані акушерські процедури, спосіб розродження та медичного працівника, який безпосередньо приймав пологи або виконував оперативне розродження, як правило, не вноситься у вигляді ЕМЗ типу «Процедура», а структуровані дані ЕСОЗ містять

інформацію лише про автора виписки, що не дає можливості достовірно визначити медичного працівника, який безпосередньо приймав пологи або виконував оперативне розродження. Унаслідок цього ЕСОЗ не містить повної структурованої інформації про виконані акушерські процедури, що обмежує можливості автоматизованої обробки, моніторингу та формування достовірної управлінської аналітики.

У зв'язку із зазначеним, починаючи з 01.08.2026 запроваджуються дві взаємопов'язані, але окремі вимоги до обліку акушерських процедур.

Звертаємо увагу, що цим листом не змінюються загальні правила ведення електронних медичних записів при наданні медичної допомоги при пологах та не скасовуються раніше надані НСЗУ методичні роз'яснення. Лист установлює лише додаткові вимоги щодо документування способу розродження та окремих акушерських процедур.

1. Обов'язковий облік способу розродження

Повідомляємо, що починаючи з 01.08.2026 кожен випадок медичної допомоги при пологах, незалежно від їх перебігу, повинен містити щонайменше один ЕМЗ типу «Процедура», вкладений у виписку пацієнтки, який відображає спосіб розродження. Для цього має бути створений щонайменше один ЕМЗ типу «Процедура» з кодом медичної інтервенції, включеної до розділу I додатка до цього листа.

Зазначена процедура повинна відповідати фактично застосованому способу розродження згідно з Національним класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021, зокрема:

- самовільне розродження при тім'яному передлежанні плода;
- самовільне розродження при сідничному передлежанні плоду;
- розродження методом вакуум-екстракції плоду;
- розродження із застосуванням акушерських щипців;
- кесарів розтин;
- інші процедури розродження, включені до розділу I додатка до цього листа.

Наявність ЕМЗ типу «Процедура», що відображає спосіб розродження, є обов'язковою умовою повного обліку випадку медичної допомоги при пологах в ЕСОЗ. Саме цей запис дозволяє однозначно визначити спосіб розродження, дату та час його виконання, а також медичного працівника, який безпосередньо приймав пологи або виконував оперативне розродження. Це забезпечить можливість аналізу структури способів розродження та формування достовірної інформації щодо фактичного навантаження лікарів акушерів-гінекологів.

2. Порядок обліку акушерських процедур

Одночасно повідомляємо, що починаючи з 01.08.2026 інші акушерські процедури, включені до розділу II додатка до цього листа, у разі їх фактичного виконання обліковуються шляхом створення ЕМЗ типу «Процедура», вкладеного у виписку пацієнтки. До зазначеного розділу включено медичні інтервенції, для яких відповідно до функціональних можливостей ЕСОЗ передбачено створення ЕМЗ типу «Процедура» та відомості про які є необхідними для автоматизованої обробки, моніторингу та аналізу даних ЕСОЗ. Створення таких ЕМЗ не є обов'язковим для кожного випадку пологів і здійснюється лише щодо фактично виконаних процедур.

Звертаємо увагу, що ЕМЗ типу «Процедура» є структурованим медичним записом, який містить відомості про дату виконання процедури, медичного працівника, який її виконав, результат виконання та іншу клінічно значущу інформацію. Натомість

зазначення лише коду медичної інтервенції у виписці підтверджує факт виконання процедури, однак не забезпечує внесення до ЕСОЗ зазначених відомостей. Саме структуровані дані ЕМЗ типу «Процедура» придатні для автоматизованої обробки, аналітичного використання та повторного застосування медичної інформації. З огляду на це для обліку зазначених медичних інтервенцій має застосовуватися ЕМЗ типу «Процедура».

Під час створення ЕМЗ типу «Процедура» необхідно забезпечити внесення всіх передбачених структурою запису відомостей, зокрема:

- дати та часу проведення процедури;
- коду медичної інтервенції відповідно до НК 026:2021;
- інформації про медичного працівника, який виконав процедуру;
- результату виконання процедури.

У разі якщо процедура виконана іншим суб'єктом господарювання за договором підряду або інформація про її виконання вноситься на підставі медичної документації, отриманої від іншого надавача медичних послуг, ЕМЗ типу «Процедура» створюється з обов'язковим зазначенням вторинного джерела інформації відповідно до вимог та функціональних можливостей ЕСОЗ.

Наголошуємо, що починаючи з 01.08.2026 відомості про акушерські процедури, перелік яких наведено в додатку до цього листа (розділи I та II), враховуватимуться НСЗУ під час автоматизованої обробки, моніторингу та аналізу даних ЕСОЗ на підставі ЕМЗ типу «Процедура». Зазначення у виписці лише коду відповідної медичної інтервенції без створення такого ЕМЗ не дозволить врахувати відповідну процедуру під час зазначеної обробки даних.

Водночас у разі створення ЕМЗ типу «Процедура» додаткове внесення аналогічної медичної інтервенції як окремої дії у виписці не потребується, що дозволить уникнути дублювання інформації в ЕСОЗ.

Мета запровадження змін

Запровадження зазначеного підходу дозволить:

- підвищити якість, повноту та достовірність медичних даних в ЕСОЗ;
- забезпечити структурований облік акушерських процедур;
- удосконалити механізми автоматизованого моніторингу;
- формувати достовірну аналітичну інформацію щодо фактично виконаних акушерських процедур та структури способів розродження;
- забезпечити коректний облік навантаження на лікарів акушерів-гінекологів;
- використовувати структуровані дані для побудови інформаційно-аналітичних систем та публічних аналітичних панелей;
- підтримувати ухвалення управлінських рішень щодо розвитку акушерської допомоги, кадрового забезпечення та планування мережі закладів охорони здоров'я.

Таким чином, з урахуванням раніше наданих роз'яснень та вимог цього листа, інформація про випадок медичної допомоги при пологах, що вноситься до ЕСОЗ, повинна, зокрема, містити:

- 1) коректно закодовані основний та додаткові діагнози відповідно до МКХ-10-АМ;
- 2) код спостереження 11884-4 «Термін гестації при народженні»;

3) ЕМЗ типу «Процедура», що відображає спосіб розродження, відповідно до розділу I додатка до цього листа – обов'язково для кожного випадку пологів;

4) ЕМЗ типу «Процедура» щодо інших акушерських процедур, включених до розділу II додатка до цього листа, – у разі їх фактичного виконання.

Зазначений перелік не є вичерпним описом порядку документування випадку медичної допомоги при пологах. Усі інші медичні послуги, процедури, діагностичні дослідження та електронні медичні записи документуються відповідно до чинних вимог до ведення ЕСОЗ.

Просимо врахувати зазначені зміни під час організації роботи закладу.

Пріоритетом діяльності НСЗУ залишається забезпечення прозорого та ефективного функціонування Програми медичних гарантій і підвищення якості медичних даних в ЕСОЗ.

Додаток: Перелік акушерських медичних інтервенцій, які обліковуються шляхом створення ЕМЗ типу «Процедура», на 3 арк. в 1 прим.

Голова

Наталія ГУСАК

Перелік акушерських медичних інтервенцій, які обліковуються шляхом створення електронного медичного запису типу «Процедура»

Розділ I. Медичні інтервенції, що визначають спосіб розродження

Щонайменше одна з медичних інтервенцій, зазначених у цьому розділі, є обов'язковою для кожного випадку медичної допомоги при пологах та повинна відповідати фактично застосованому способу розродження.

№	Код НК 026:2021	Назва медичної інтервенції
1	90467-00	Самовільне розродження при тім'яному передлежанні плода
2	90470-00	Самовільне розродження при сідничному передлежанні плоду
3	90469-00	Розродження методом вакуум-екстракції плоду
4	90468-00	Розродження з накладанням низьких щипців
5	90468-01	Накладання порожнинних, середніх щипців
6	90468-02	Розродження з накладанням високих щипців
7	90468-04	Поворот головки плоду з накладанням акушерських щипців при розродженні
8	90468-06	Розродження за допомогою щипців, не уточнено
9	90470-01	Акушерська допомога при розродженні при сідничному передлежанні плоду
10	90470-02	Акушерська допомога при розродженні при сідничному передлежанні плоду з накладанням акушерських щипців до голівки
11	90470-03	Витягання плоду при сідничному передлежанні
12	90470-04	Витягання плоду при сідничному передлежанні з накладанням акушерських щипців до голівки
13	16520-00	Плановий класичний кесарів розтин
14	16520-01	Екстрений класичний кесарів розтин
15	16520-02	Плановий кесарів розтин у нижньому сегменті матки
16	16520-03	Екстрений кесарів розтин у нижньому сегменті матки
17	16520-04	Плановий кесарів розтин, не класифікований в інших рубриках
18	16520-05	Екстрений кесарів розтин, не класифікований в інших рубриках

Розділ II. Інші акушерські медичні інтервенції

Медичні інтервенції, зазначені у цьому розділі, обліковуються шляхом створення ЕМЗ типу «Процедура» у разі їх фактичного виконання.

№	Код НК 026:2021	Назва медичної інтервенції
1	90465-03	Хірургічна індукція пологів шляхом штучного розтину плодового міхура
2	90465-04	Інша хірургічна індукція пологів
3	90465-05	Медикаментозна і хірургічна індукція пологів
4	90466-01	Хірургічна стимуляція пологів
5	90466-02	Медикаментозна і хірургічна стимуляція пологів
6	16501-00	Зовнішній поворот плода
7	90471-06	Ручний поворот голівки плода
8	90468-03	Поворот головки плоду з накладанням акушерських щипців
9	90472-00	Епізіотомія
10	90473-00	Вправлення пуповини після випадання (пролапсу)
11	90474-00	Розріз шийки матки у рамках акушерської допомоги при розродженні
12	90475-00	Сімфізіотомія у рамках акушерської допомоги при розродженні
13	90476-00	Процедури на плоді для полегшення пологової діяльності при розродженні
14	90477-00	Інші процедури акушерської допомоги при розродженні
15	90482-00	Ручне видалення плаценти
16	90483-00	Ручне обстеження порожнини післяпологової матки
17	16564-00	Післяпологова евакуація порожнини матки шляхом дилатації і кюретажу
18	16564-01	Післяпологова евакуація порожнини матки шляхом аспіраційного кюретажу
19	16570-00	Мануальна корекція вивороту матки
20	16570-01	Хірургічна корекція вивороту матки
21	16567-00	Інші заходи щодо зупинки післяпологової кровотечі
22	96228-00	Компресійний шов на матці при післяпологовій кровотечі
23	16571-00	Накладення швів на існуючий акушерський розрив шийки матки
24	90479-00	Накладення швів на існуючий акушерський розрив піхви
25	90481-00	Накладення швів на розрив промежини першого або другого ступеня
26	16573-00	Накладення швів на розрив промежини третього або четвертого ступеня
27	90480-00	Накладення швів на існуючий акушерський розрив сечового міхура та/або уретри без травми/розриву промежини
28	90480-01	Накладення швів на існуючий акушерський розрив прямої кишки та/або сфінктеру ануса без травми/розриву промежини
29	90485-00	Інше накладення швів на існуючу акушерську рану або розрив без травми/розриву промежини
30	90484-00	Видалення післяопераційної гематоми промежини

№	Код НК 026:2021	Назва медичної інтервенції
31	90484-01	Видалення неопераційної гематоми промежини або піхви
32	90484-02	Видалення гематоми абдомінальної рани після кесаревого розтину